

Problémy nové maturity ve formě

otázek a odpovědí

Odpovědi na nejčastěji pokládané otázky k nové maturitě.

Následující soubor otázek a odpovědí je výběrem z obsáhlejšího materiálu Reforma v otázkách, který připravil CERMAT. Jeho plné znění naleznete [zde](#).

Jaká je historie nového modelu státní maturity?

Myšlenka takzvané státní maturity pochází již z druhé poloviny 90. let, poprvé však byla legislativně ukotvena v roce 2004. Tehdy byly do školského zákona včleněny paragrafy o společné části maturitní zkoušky, která měla být poprvé realizována v roce 2008. V roce 2007 však byla poslaneckou iniciativou navržena změna zákona, kterou došlo jednak k odkladu maturity o dva roky, jednak k rozložení celého procesu do dvou kroků. V roce 2010 tak budou studenti maturovat ze dvou povinných předmětů a teprve v roce 2012 k nim přibude třetí, volitelný předmět.

Ponechává „maturitní“ novela tzv. náběhovou fázi reformy v roce 2010 a 2011?

Ano. V prvních dvou letech reforma zahajuje se dvěma povinnými zkouškami společné části, v roce 2012 by se k nim měla přidat třetí – volitelná.

Není poněkud zvláštní, že se stávajícím žákům mění „pravidla hry“ v průběhu jejich studia? Není změna modelu reformní maturity legitimním důvodem odložení startu reformy maturity na rok 2012?

Změna modelu reformní maturity je koncipována tak, aby žáci, kteří v roce 2010 chtějí maturovat podle toho, jak jim dovoluje platná právní úprava z roku 2004, jednoznačně mohli. Změna spočívá výhradně v tom, že se stávající možnosti maturantů pouze rozšiřují. Pouze se přidávají možnosti volby, žádná se neubírá. Čili nejde v pravém slova smyslu o změnu pravidel hry, ale pouze o jejich rozšíření. A proto také není důvod k odkladu zahájení reformy maturit.

Co znamená zavedení dvouúrovňové maturity pro konkrétního žáka?

Ve stávajícím platném modelu reformní maturity by museli všichni žáci skládat povinné zkoušky společné části v jedné úrovni obtížnosti. Jaká by to byla úroveň, je více než zřejmé. Musíte-li jednotný test nastavit na minimální úroveň společnou všem maturitním oborům, pro valnou část maturantů je to zbytečná zkouška. Dvouúrovňová maturita znamená, že jsou žákům nabídnuty v rámci povinných zkoušek dvě úrovně obtížnosti (základní a vyšší) a žák si má právo úroveň vybrat.

Budou mít žáci možnost výběru úrovně obtížnosti ve všech předmětech?

Nikoli. Možnost výběru se týká pouze češtiny, cizích jazyků, matematiky a od roku 2012 rovněž občanského a společenskovedního základu a informatiky.

Znamená to, že nepovinné zkoušky bude možné skládat pouze ve vyšší úrovni obtížnosti?

V případě nepovinné zkoušky z předmětů matematika, cizí jazyk, občanský a společenskovední základ a informatika si bude moci žák vybrat ze základní či vyšší úrovně, v případě „ryze nepovinných“ předmětů, tj. fyziky, chemie, biologie, dějepisu, dějin umění a zeměpisu bude k dispozici pouze test jedné úrovně - vyšší.

V „maturitní“ novele školského zákona je uvedeno, že školy připravují žáky na zkoušky společné části maturitní zkoušky nejméně v rozsahu základní úrovně obtížnosti. Co tím chce zákonodárce říci?

Toto ustanovení sděluje následující dvě věci. Za prvé dává žákům jistotu, že obsah zkoušek základní úrovně obtížnosti se vyučuje v každém maturitním oboru. A za druhé školám říká, že v některých oborech nemohou žáci od škol očekávat, že je v rámci běžného studia připraví na zkoušky vyšší úrovně obtížnosti. Ta první výpověď je jasná. Ta druhá například znamená, že žák, který se rozhodne studovat učební obor s maturitou „kadeřnice“ nebo umělecký obor SOŠ, nemůže očekávat, že jej škola připraví v rámci studia tohoto oboru k maturitě z „vyšší“ matematiky.

Musí si žák zvolit základní nebo vyšší úroveň celé své maturity nebo se jeho volba týká jednotlivých zkoušek?

Žák si může zvolit úroveň obtížnosti v jednotlivých povinných zkouškách odlišně. Tedy například z češtiny může zvolit úroveň základní, zatímco z matematiky či cizího jazyka úroveň vyšší.

Jak je to v případě komplexních zkoušek z češtiny a z cizího jazyka? Musí zvolit úroveň celé komplexní zkoušky nebo může u jednotlivých dílčích zkoušek (test, písemná práce ústní zkouška) zvolit různé úrovně obtížnosti?

Žák volí úroveň obtížnosti pro celou komplexní zkoušku jednotně. Když si zvolí „vyšší“ češtinu, znamená to, že zvolil „vyšší“ test, písemku i ústní zkoušku.

Může škola žákům nařídit maturovat z určitého předmětu ve vyšší úrovni obtížnosti?

Nikoli. Volba obtížnosti je zcela na žákovi bez ohledu na to, jakou školu, typ školy či obor studuje. Škola nemůže žákům v tomto smyslu nic nařídit, pouze doporučit. Ředitel může (ale nemusí) rozhodnout např. o povinné maturitě z matematiky, nemůže však stanovit obtížnost.

Pokud žák neuspěje v řádném termínu u zkoušky vyšší úrovně obtížnosti, musí opravnou zkoušku vykonat rovněž ve vyšší úrovni?

Nikoli. V případě opravných zkoušek má žák možnost volit úroveň obtížnosti znovu. Může tedy jít na jistotu. Samozřejmě platí i opačně, že když neuspěje u základní úrovně, může zkoušku opravovat na vyšší úrovni, pokud si troufá.